Col·legi oficial de veterinaris de les Illes Balears

Revista del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears

JUNY 29

VETERINÀRIA

Radiografia de la professió: Els veterinaris clínics (II), formació, especialització i profilaxi

La grip aviària arriba als moixos. Primer cas de grip aviària a Espanya

Curs d'identificació i selecció equina a Palma

El COVIB celebra la seva Assemblea General Ordinària

Avepa # col·lectiu de jubilats # VSF # cas clínic # actualitat # agenda # perfil col·legial

MERIAL
es.merial.com

Nuevo envase en monopipeta
simplemente, más fácil

Imagen renovada.

Único en el mercado.

Facilita la prueba del producto.

Facilita el cambio.

Fácil de almacenar.

Ideal para hacer nuevos clientes.

*Ficción publicitaria realizada mediante retoque fotográfico

- Para perros y gatos.
- Rápida y duradera acción antiparasitaria.
- Más eficaz que K9-Advantix® y Advantage® frente a garrapatas y pulgas.[1]
- Elimina los huevos y las larvas de las pulgas.
- Resiste al agua y a los champús.[1]
- Seguro para cachorros a partir de 8 semanas.

FRONTLINE Combo
Fipronil (S)-metopreno
Máxima protección para todos

Eficaz contra:

FRONTLINE® COMBO SPOT ON. Composición cualitativa y cuantitativa: Cada 100 ml de Frontline® Combo Spot On perro contiene: Fipronil 10 g; (S)-metopreno 9 g; Butilhidroxianisol (E320) 0,02 g; Butilhidroxitolueno (E321) 0,01 g; Etanol 7,9 g; Excipiente csp. Cada 100 ml de Frontline® Combo Spot On gato contiene: Fipronil 10 g; (S)-metopreno 12 g; Butilhidroxianisol (E320) 0,02 g; Butilhidroxitolueno (E321) 0,01 g; Etanol 7,9 g; Excipiente csp. Forma farmacéutica: Solución para aplicación tópica. Indicaciones de uso: Para el tratamiento de perros y gatos. El producto puede utilizarse contra las infestaciones por pulgas, solas o asociadas con garrapatas y/o piojos picadores. Eliminación de pulgas (Ctenocephalides spp). En el perro, la eficacia insecticida frente a nuevas infestaciones por pulgas adultas persiste durante 8 semanas y en los gatos persiste durante 4 semanas. Prevención de la multiplicación de pulgas por inhibición del desarrollo de huevos (actividad ovicida) y de larvas y pupas (actividad larvicida) que se generan de huevos puestos por pulgas adultas durante 8 semanas en el perro y 6 semanas en el gato, después de la aplicación. Eliminación de garrapatas (Ixodes ricinus, Dermacentor variabilis, Rhipicephalus Sanguineus). El producto tiene una eficacia acaricida en el perro que persiste hasta 4 semanas frente a garrapatas. En el gato su eficacia acaricida persiste hasta 2 semanas frente garrapatas (basado en datos experimentales). Eliminación de piojos picadores (Trichodectes canis y Felicola subrostratus). El producto puede utilizarse como parte de la estrategia de tratamiento para el control de la Dermatitis Alérgica por Pulgas (DAP). Contraindicaciones: En ausencia de datos disponibles, el producto no debe utilizarse en cachorros de menos de 8 semanas de edad y/o cachorros que pesen menos de 2 kg o gatitos que pesen menos de 1 kg. No utilizar en animales enfermos (enfermedad sistémica, fiebre….) o convalecientes. No utilizar en conejos, ya que podrían ocurrir reacciones adversas incluso con resultado de muerte. No utilizar en gatos las presentaciones destinadas para el perro, ya que esto podría llevar a sobredosificación. Efectos indeseables (frecuencia y gravedad): En caso de lamido, puede observarse un breve periodo de hipersalivación debido principalmente a la naturaleza del excipiente. De forma esporádica se han comunicado las siguientes reacciones adversas después de la utilización del producto: reacciones cutáneas transitorias en el punto de aplicación (decoloración de la piel, alopecia local, prurito, eritema) así como prurito general o alopecia. Excepcionalmente, tras la administración del medicamento, se ha podido observar hipersalivación, síntomas neurológicos reversibles (hiperestesia, depresión, síntomas nerviosos), vómitos o síntomas respiratorios. Administrar la dosis recomendada. Precauciones especiales de uso: Es importante asegurarse de que el producto se aplica en un área en la que el animal no pueda chuparse y de que los animales no se chupan unos a otros después del tratamiento. En el perro, deben evitarse los baños /inmersión en agua durante los 2 días siguientes a la aplicación del producto así como baños más frecuentes que una vez por semana, ya que no se han realizado estudios para investigar como afecta esto a la eficacia del producto. En el perro, antes del tratamiento, pueden utilizarse champues emolientes, pero reducen la duración de la protección frente a las pulgas a aproximadamente 5 semanas cuando se utilizan semanalmente después de la aplicación del producto. Un baño semanal con un champú medicado de clorhexidina al 2% no afecta a la eficacia contra las pulgas durante un estudio de 6 semanas de duración. No se debería permitir que los perros nadasen en arroyos o estanques durante los 2 días después de la aplicación.(véase las precauciones especiales para la eliminación del producto no utilizado). Puede haber una adhesión de garrapatas solas. Por esta razón, no se puede excluir completamente la transmisión de enfermedades infecciosas si las condiciones son desfavorables. Las pulgas de los animales a menudo infestan la cesta, el lecho y las áreas de descanso de éstos, como alfombras y cierto tipo de mobiliario que debería ser tratado, en caso de infestación masiva, con un insecticida adecuado, al inicio de las medidas de control y limpiado regularmente con aspiradora. Evitar el contacto del producto con los ojos y la boca. Los animales o los operarios con hipersensibilidad conocida a los insecticidas o al alcohol deben evitar el contacto con Frontline® Combo Spot On . Evitar el contacto del producto con los dedos. Si éste ocurre, lávense las manos con agua y jabón. Después de exposición ocular accidental, aclarar el ojo suavemente con agua pura. Lavarse las manos después de su uso. Los animales tratados no deben ser tocados hasta que el punto de aplicación del producto esté seco, y no se debería autorizar a los niños a jugar con los animales tratados hasta que el punto de aplicación estuviera seco. Por lo tanto se recomienda que no trate a los animales durante el día, sino que se traten al atardecer, y que estos animales recientemente tratados no duerman con los propietarios, especialmente con los niños. No fumar, comer o beber durante la aplicación. Posología: La posología correspondiente a la dosis mínima recomendada es de 6,7 mg/kg de fipronil y 6 mg/kg de (S)-metopreno, por aplicación tópica sobre la piel. Así: Una pipeta de 0,67 ml Frontline® Combo Spot On perro 2 – 10 Kg por perro de más de 2 kg hasta 10 kg p.v. Una pipeta de 1,34 ml Frontline® Combo Spot On perro 10 – 20 Kg por perro de más de 10 kg hasta 20 kg p.v. Una pipeta de 2,68 ml Frontline® Combo Spot On perro 20 – 40 Kg por perro de más de 20 kg hasta 40 kg p.v. Una pipeta de 4,02 ml Frontline® Combo Spot On perro >40 Kg por perro de más de 40 kg de p.v. Una pipeta de 0,5 ml Frontline® Combo Spot On gato por gato de más de 1 kg de p.v. En ausencia de estudios de seguridad, el intervalo mínimo de tratamiento es de 4 semanas. Modo de administración: Mantener la pipeta derecha. Dar un golpecito en la punta estrecha de la pipeta para asegurarse de que todo el contenido permanece dentro del cuerpo principal de la pipeta. Romper la punta de la pipeta de un gesto seco en dirección hacia atrás. Separar el pelaje del dorso del animal en la base del cuello, enfrente de los omoplatos, hasta que la piel sea visible . Colocar la punta de la pipeta sobre la piel y apretar varias veces la pipeta para verter totalmente su contenido directamente sobre la piel en una mancha. Sobredosificaciones (signos, procedimientos de emergencia, antídotos): No se han observado reacciones adversas en estudios de seguridad realizados en la especie de destino, en cachorros y gatitos de 8 semanas de edad, perros en crecimiento y perros de 2 kg y gatos de 1kg de peso aproximadamente tratados una vez a cinco veces la dosis recomendada. El riesgo de presentarse reacciones adversas (véase «efectos indeseables») no obstante puede aumentar cuando se sobredosifica, por lo tanto los animales deben ser tratados siempre con el tamaño correcto de pipeta correspondiente a su peso corporal. Después del tratamiento puede aparecer prurito. La aplicación de una sobredosis del producto puede causar aspecto pegajoso del pelo en el punto de aplicación. No obstante, si ocurriera esto, desaparecerá dentro de las 24 horas después del tratamiento. Precauciones especiales de almacenamiento: No almacenar por encima de 30°C. Almacenar en su envase original. Presentaciones comerciales y números administrativos de identificación: Frontline® Combo Spot On perro 2 -10 kg N° de registro 1534 ESP 1 tarjeta blíster de 1 pipeta de 0,67 ml con la punta estriada. Frontline® Combo Spot On perro 10 -20 kg: N° de registro 1535 ESP 1 tarjeta blíster con 1 pipeta de 1,34 ml con la punta estriada. Frontline® Combo Spot On perro 20 - 40 kg: N° de registro 1536 ESP 1 tarjeta blíster con 1 pipeta de 2,68 ml con la punta estriada. Frontline® Combo Spot On perro > 40 kg: N° de registro 1537 ESP 1 tarjeta blíster con 1 pipeta de 4,02 ml con la punta estriada. Frontline® Combo Spot On gato: N° de registro 1538 ESP 1 tarjeta blíster con 1 pipeta de 0,50 ml con la punta estriada. Nombre y dirección del titular de autorización de comercialización: MERIAL LABORATORIOS S.A C/Terragona nº161. Locales D/E 08014 Barcelona. FABRICADO POR MERIAL 29 Avenue Tony Garnier 69007 Lyon Francia. PRESCRIPCIÓN VETERINARIA. Referencias: **1.** Estudios en posesión de Merial

editorial

sumari

AVEPA
Cursos • Coneguem els nostres socis 4

Seguretat alimentària: XVII Jornades Nacionals de qualitat de la carn i seguretat alimentària 5

Veterinaris sense Fronteres: La grip aviària europea fa un atxem a Àfrica 6

Portada: Radiografia actual de la professió: Formació, especialització i profilaxi 7

Article: Estudi entre l'ovulació natural i induïda en l'ovella 10

Perfil col·legial: Came Lladó 11

Actualitat: Grip aviària als moixos... i a Espanya 12

Actualitat: Assemblea general • Reunió amb Aina Castillo 14

Actualitat: Curs d'identificació de cavalls • Cas clínic 15

Agenda • Altes i baixes • Jubilat 16

Pintura al COVIB • Assessoria Jurídica 17

Resolució del cas clínic 18

L'evolució de la professió en els darrers anys

Com ha evolucionat la clínica de petits animals en poc temps!!! Qui ens havia de dir, fa tan sols quinze o vint anys, que disposaríem dels mitjans tècnics de que gaudim avui dia. Electromiografies, ecocardiografies amb 'doppler' color, facoemulsificacions, endoscòpies, rinoscòpies, artroscòpies, determinació de gasos sanguinis, hemograma làser.... Molts d'aquests noms no sabíem ni pronunciar-los fa tan sols uns anys i ara formen part de la nostra rutina diària. Ja no tenim excuses per no oferir als nostres clients els mitjans necessaris per fer gairebé qualsevol diagnòstic o tractament. Perquè la referència, cada vegada més organitzada, s'ha convertit en un servei més que el veterinari pot oferir als seus clients.

Però... saben realment els clients el que es fa a una clínica o hospital veterinari portes endins? Quantes vegades no hem assistit a la sorpresa d'un propietari quan veu l'ecógraf, o l'anestèsia de gasos, o una bomba d'infusió a la sala d'hospitalització. Hem millorat molt en coneixements i mitjans tècnics, però possiblement no ho hem sabut transmetre bé als nostres clients, al cap i a la fi, els beneficiaris de totes aquestes millores.

Tot el contrari del que succeeix en els veterinaris de cavalls. Ells, que fa uns anys es queixaven perquè no es sentien valorats pels seus clients, ara afirmen tot el contrari. El veterinari clínic de cavalls ha fet una evolució a nivell tècnic que podríem qualificar d'espectacular, i s'ha sabut adaptar de manera envejable a les necessitats dels seus clients; però, a més a més, ho ha sabut transmetre molt bé als propietaris, que han vist en directe totes les millores que s'han anat produint.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Mireia Mayol. **Direcció periodística:** Dirkom. **Consell editorial:** Jesús Martínez, Tolo Palou, Lluís Riera, Francisco Solá. **Fotografia:** Jaime Reina. **Publicitat:** COVIB (Cecilio Metelo, 14 2ºD - Tel: 971 71 30 49). **Disseny i maquetació:** dDC. **Impressió:** amadip.esment. **Dipòsit legal:** LE-920-1998

El Comité de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles.
Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets.
Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Els cursos del trimestre desperten l'interès dels socis

Durant aquests tres mesos, AVEPA Balears ha organitzat tres cursos de formació de petits animals. En primer lloc, Manu Bárcenas, de l'Hospital Veterinari Molins, ens va fer una xerrada sobre Hospitalització i cures intensives, i gasometria. La xerrada, com és habitual, va tenir lloc al Col·legi de Metges de Palma, i va tenir una elevada assistència de socis.

El mes d'Abril, dins de la formació continuada 2004-2006, vàrem tenir el seminari de traumatologia. Josep Font i Juan Pablo Zaera, de la Clínica Veterinària Canis i l'Hospital Guadalix de la Sierra respectivament, es varen centrar en el diagnòstic de les patologies òssies.

També durant aquest trimestre, i amb la col·laboració de Braun, es va organitzar un taller pràctic d'embenatges i fluïdoteràpia, per ATV. José Marín i Mar Félix, ensenyaren a les assistents com fer els embenatges més freqüents, que després pogueren demostrar el que havien aprés, fent elles mateixes els embenatges. Per la seva part, Mireia Mayol els hi ensenyà com calcular i aplicar la fluïdoteràpia necessària en animals hospitalitzats, plantejant problemes reals que resolgueren les auxiliars de manera individual.

CONEGUEM ELS NOSTRES SOCIS

Fa anys que ens veiem a cada curs i moltes vegades no sabem ni el nom d'aquella persona que se'ns seu sempre al davant. AVEPA Balears us proposa un breu qüestionari que ens ajudarà a conèixer-nos una mica més a tots plegats.

Nom: Mercedes Gaytán de Ayala Luzuriaga. **Edat**: 41 años. **Estat civil**: Casada.

Fills: Uno, de dos años y medio, y casi otro que nacerá en Agosto.

Afeccions: Viajes, esquí, gastronomía, lectura, música clásica.

Quin és el teu menjar preferit? Casi todo, si está bien cocinado.

I el que més avorreixes? Habas y huevo poco hecho.

Quin llibre tornaries a rellegir? Cualquiera de Miguel Delibes.

A quin lloc del món tàgradaria perdre't uns dies? En Formentera.

Amb qui hi anidies? Con mi marido, mis hijos y, por supuesto, cuc, nuestro perro.

D'aquells ideals juvenils, què en queda? Pensar que todo el mundo es buena gente.

Quin animal t'agradaria ser? Un águila.

De no ser veterinari, a què t'hauries dedicat? Farmacéutica.

Las XVII Jornadas Nacionales de Calidad de la Carne y la Seguridad Alimentaria llegan por vez primera a Baleares

Organizadas por AVESA-ADITSIC, tendrán lugar durante los próximos días 19 y 20 de octubre en el Gran Hotel de Palma de Mallorca

Los próximos días 19 y 20 de octubre tendrán lugar en el Gran Hotel de Palma las XVII Jornadas Nacionales de Calidad de la Carne y la Seguridad Alimentaria, unas jornadas declaradas de Interés Sanitario por el Govern de les Illes Balears, y que llegan por primera vez a nuestra comunidad. Dado el enorme interés de este evento, por las materia a tratar y por ser la primera vez que se realizan en nuestra Comunidad, a continuación se transcribe el Programa Preliminar.

PROGRAMA PRELIMINAR

Día 19 de octubre

08'30-09'00 Entrega de documentación

09'00-09'30 Inauguración y Presentación

09'30-10'00 Efectos de la aplicación de los Nuevos Reglamentos de Higiene de los Alimentos en la UE y en España.

José Ignacio Arranz Recio. Director Ejecutivo de la Agencia Española de Seguridad Alimentaria.

10,00-10-30. Aplicación de los Nuevos Reglamentos de Higiene de los Alimentos. Visión de la Empresa Alimentaria.

Miguel Huerta Dana. Secretario General de AICE (Asociación de Industrias de la Carne)

10'00-11'30 Mesa Redonda. Implicaciones y situación de la aplicación de los nuevos Reglamentos de Higiene de los Alimentos.

Moderador: Gabriel de Juan Socias. AVESA.

Ponentes: Inmaculada Méndez. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, Juan Morell Marqués. Conselleria de Salut i Consum. Islas Baleares, MªJosé Portau Fernández-Segadé. Conselleria de Agricultura i Pesca. Islas Baleares, Miguel Huerta Dana. Secretario General de AICE.

11'30-12'00 Café

12'00-14'00 Mesa redonda. Papel del empresario de matadero y del Veterinario Oficial en la seguridad de la carne.

Moderador: Juan Manuel Troncoso Ramón. AVESA

Ponentes: Jesús Martín Ruiz. Agencia Española de Seguridad Alimentaria, Margarita Buades Feliu. Conselleria Salut i Consum. Islas Baleares, Carlos García Argüelles. Dirección General de Salud Pública. Xunta de Galicia, Juan Sastre Papiol. Director-Gerente de Carn Illa S.A. (Matadero de Palma de Mallorca,)Jaime Aguiló Segura. Presidente del Gremio Provincial de Carniceros i Charcuteros de Baleares.

14'00-16'30 Comida

16'30-17'15 Gastronomía molecular.

Jorge Ruiz Carrascal. Dpto. de Ciencia y Tecnología de los alimentos de la Universidad de Cáceres.

17'15-18'00 Seguridad Alimentaria y Responsabilidad jurídica, Carlos Gómez Martínez. Magistrado de la Sección 3ª de la Audiencia Provincial de Baleares.

18'00-18'30 Café

18'30-19'30 Evaluación de riesgos alimentarios.

Andreu Palou Oliver. Presidente del Comité Cientifico de la Agencia Española de Seguridad Alimentaria.

Día 20 de octube

09,00-10,00 Auditorias en Seguridad Alimentaria.

Blas Borde Lekona. Dirección General de Salud Pública. Gobierno Vasco, Antonio Colom Umbert. Veterinario de Seguridad Alimentaria. Islas Baleares.

10,00-10,45. Necesidades de formación en seguridad alimentaria.

Lázaro López Jurado. Escuela Nacional de Sanidad.

10,45-11,30. Bienestar y Sufrimiento Animal. Planteamiento ético y demanda social, Xavier Manteca Vilanova. Facultad de Veterinaria. Universidad Autónoma de Barcelona.

11'30-12'00 Café

12,00-12,15. Entrega de premios AVESA.

12,15-14,00. Mesa Redonda: "El Bienestar animal y Producción de Alimentos".

Moderador: Juan J. Badiola Díez. Presidente del Consejo General de Colegios Veterinarios de España.

Ponentes: Maite Villalba. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación Xavier Manteca Vilanova. Facultad de Veterinaria. Universidad Autónoma de Barcelona, Charles Mason. Human Slaughter Association. Reino Unido, Guillermo Cubero Martín. AVESA, Gabriel Company Bauzá. Presidente de ASAJA Baleares, Juan Carlos Lles Mir. Director de calidad de Frisbin (Huesca)

14'00-16'00 Comida

16,15-16'45. Peligros en restauración colectiva.

Eduardo Montes Ortega. Dirección General de Salud Pública. Generalitat Valenciana.

16'45-17'00. Café

17-18,30. Mesa redonda: "Control de la seguridad alimentaria en restauración colectiva".

Moderador: Ramón García Janer. Presidente del Colegio Oficial de Veterinarios de Baleares.

Ponentes: Belén Crespo Sánchez-Eznarriaga. Subdirectora General de Coordinación de Alertas Alimentarias y Programación de Control Oficial. Agencia Española de Seguridad Alimentaria, Jesús Martínez Sánchez. Consellería Salut i Consum. Islas Baleares, Sebastián Crespí Rotger. FEHM y Associació Balear d'Empreses Consultores i Certificadores, Francisco Martínez Alemany. Vicepresidente de la Asociació Empresarial de Restauració de Mallorca, Teresa Espada Herrero. Directora de Calidad de EUREST S.A.

18,45-19,15. Acto de clausura de las XVII Jornadas.

19,15-19,45. Asamblea General de AVESA.

Gabriel de Juan
Vocal regional de ADITSIC-AVESA en Baleares

La grip aviària europea fa un atxem a Àfrica

El descens en el consum de la carn d'au, juntament amb les mesures sanitàries i de control previstes davant l'arribada de la grip aviària a Europa, fan preveure un excedent en la producció actual de carn d'au europea, especialment de pollastre, de la qual Espanya n'és un dels principal productors. Aquest excedent serà congelat i, mitjançant ajudes públiques, col·locat en els mercats locals de països africans i asiàtics. La UE acaba de publicar les quantitats i condicions d'aquestes restitucions a l'exportació.

La possible epidèmia de grip aviària a Àfrica afectarà una de les produccions alimentàries més esteses i utilitzades per les famílies rurals pobres per aconseguir una alimentació sana i adequada. Més enllà dels problemes sanitaris que es derivaran, s'han d'afegir els efectes negatius que el comerç internacional actual exerceix sobre les produccions dels països empobrits.

Des de finals dels anys 90, la UE ha inundat els mercats locals de l'oest Africà de carn de pollastre i restes d'aviram congelades, destruint la producció local avícola i empobrint milers de famílies rurals. Només a Costa d'Ivori s'han perdut 15.000 llocs de treball rural i, a Senegal, el 70% de les explotacions avícoles han tancat.

La producció d'aus i pollastres a molts de països empobrits, realitzada per pagesos/es pobres, participa de manera molt significativa en la seva economia familiar i en la seva subsistència. Aquesta producció és la primera que entra en els sistemes clàssics de mercat alimentari. Això es produeix abans amb la carn d'au que amb la carn bovina o porcina, més necessitades d'inversió inicial. L'entrada de carn de pollastre a preus molt inferiors als de producció local provoca, en aquestes situacions, efectes demolidors per a l'economia local.

En la producció africana de pollastre conviuen tres tipus de models:

Producció familiar de subsistència, realitzada en general per les dones És un complement a les activitats agrícoles familiars i, en principi, és la producció menys afectada per les importacions.

Producció familiar de mercat, sense dubte la producció més utilitzada per sortir de l'estat de pobresa, fins i tot a nivell de projectes de cooperació vehiculats per ONG. Situada en zones rurals o periurbanes, són els joves, dones i petits pagesos/es, de vegades coordinats en cooperatives, els que opten per aquest sistema per professionalitzar-se i obtenir un medi de vida. Aquest tipus de producció és el més afectat per les exportacions europees.

Producció semi-industrial, similar a les petites produccions intensives d'Europa. És una producció avícola importada i no adaptada a les condicions locals, que també ha resultat molt afectada per les importacions a baix preu.

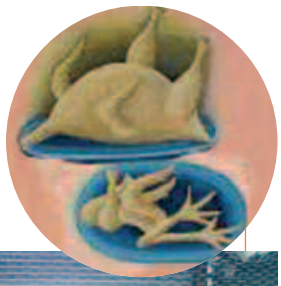

Fotos cedides per Xavier Farrés

Quan la majoria de països de l'oest d'Àfrica començaren a importar massivament productes congelats d'origen europeu, es produïren els següents efectes directes:

Descens de la producció nacional.
Problemes sanitaris, derivats del trencament de la cadena del fred dels productes congelats.

Pèrdua d'ingressos dels pagesos, abandonament del medi rural, emigració cap a nuclis urbans...

Un trist exemple més de com la pèrdua de sobirania alimentària contribueix a l'empobriment de la població dels països no industrialitzats.

Aquest article és un resum d'un estudi més extens publicat a la pàgina web de VSF, *www.veterinariossinfronteras.org* elaborat per Marta G. Rivera Ferré i Ferran García, tècnics del departament d'incidència política de VSF.

Xavier Farrés Wünsch
Delegat de VSF a les Illes Balears

Ja és hora de donar un cop d'ull a la situació de la nostra professió a Balears. Després de molts d'anys de canvis o, millor dit, de constant evolució, des de la revista del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears proposem fer una radiografia de les tres branques en les que, per una qüestió de comoditat, hem decidit dividir la nostra professió, la veterinària, a la nostra Comunitat Autònoma. Si començàrem per les clíniques veterinàries, en aquest número seguirem en el mateix camp, però intentant aprofundir-hi un poc més, fent-nos ressò en la formació, l'especialització i la profilaxi. En posteriors números, tractarem d'aprofundir en els camps de sanitat i aliments, i en el de grans animals...

Radiografia de la professió: Veterinaris clínics (II), Formació, especialització i profilaxi

El increment de veterinaris, la major exigència del client i les darreres tecnologies aplicades a la maquinaria són les principals causes que han portat la nostra professió cap a l'especialització.

Un veterinari ho és 24 hores al dia i es forma contínuament. Com succeeix en moltes professions que pertanyen a diversos camps de la ciència, la veterinària es troba submergida en un caminar constant, en contínua evolució. Les investigacions, estudis i descobriments que es porten a terme diàriament fan que el coneixement de la nostra professió no sigui mai complet, que la veterinària tingui una vessant oculta, per descobrir, que la fan ser una professió tan atractiva.

El veterinari ha de llegir i estudiar contínuament, és a dir, formant-se. En aquesta part de la formació és molt important la tasca que desenvolupa a Balears (i a la resta d'Espanya) l'Associació Veterinària de Petits Animals (AVEPA). Des de fa molts anys, AVEPA organitza cursos, seminaris i conferències en els quals hi prenen part els millors professionals del món i que són molt útils per complementar la formació bàsica del veterinari. Així, per posar un exemple, el mes passat (17 i 18 de juny) tingué lloc a Palma el 'Taller avançat d'identificació, diagnòstic i tractament d'arritmies cardíaques a gossos i moixos', un curs que comptà amb la participació d'Alberto Montoya i Enrique Ynaraja i que va ser organitzat per la III vocalia d'AVEPA, el Col·legi Oficial de Veterinaris d'Alacant. Aquest cas deixa palès el fet que xerràvem, com un col·legi professional d'una ciutat organitza a una altra un curs sobre una part de la veterinària de petits animals: les arritmies. (Per ampliar informació sobre cursos i altres qüestions, podeu entrar a la pàgina web de l'associació: www.avepa.org).

Aquesta activitat formativa ha fet que actualment en veterinària hi hagi una tendència cap a l'especialització, una tendència més accentuada a la nostra comunitat ja des dels temps de Lluís Pomar. Però d'especialització en xerrarem un poc més endavant. Reprenent l'assumpte on l'hem deixat, AVEPA realitza una bona tasca formativa complementària en diferents àmbits i ofereix un ample ventall d'oferta. Aquí és molt important destacar la tasca que desenvolupen moltes firmes comercials, que col·laboren econòmicament amb AVEPA en l'organització de conferències en les que hi prenen part ponents i conferenciants de renom internacional i que poden aportar nous coneixements

en diferents camps. A canvi d'una intervenció en el curs (ja sigui fent algun acte de promoció o amb publicitat), aquestes cases comercials desembutxaquen la quantitat econòmica necessària per l'organització del curs i les despeses en els viatges i allotjament dels ponents. De fet, aquests cursos tenen un grau d'acceptació tan gran que ja existeixen empreses específiques que es dediquen a l'organització de cursos i jornades més especialitzades.

També, i a diferència de fa uns anys, existeix una major disponibilitat del veterinari a desplaçar-se fora de l'Illa, pagant-se una estància d'uns dies lluny de casa seva per assistir a un curs o a una conferència. I no xerrem ja de l'aparició d'una eina tan important com internet, on l'allau d'informació que circula per la xarxa pot ajudar-nos a conèixer, llegir o visualitzar una nova tècnica o un nou aparell, adaptat a les darreres tecnologies. Finalment, també és important destacar la tasca editorial portada a terme per diverses companyies, i actualment són molt els col·legues que romanen subscrits a revistes especialitzades o que reben llibres i material audiovisual que ajuda a explicar detalladament els avanços que desenvolupa la nostra professió.

Especialització

Xerràvem fa unes línies de Lluís Pomar, veterinari de referència dins el territori balear, peninsular i europeu. Ja fa molts anys que Pomar veié el camí que seguiria la veterinària: l'especialització. De la mateixa manera que ha passat amb la medicina humana, la medicina d'animals ha encaminat les seves passes cap a l'especialització. Ja vérem en el número anterior d'aquesta revista, el gran allau de veterinaris que s'ha donat a Balears en els darrers anys. Aquesta circumstància ha obligat moltes clíniques a diversificar la seva oferta, és a dir, a oferir més i millors serveis a una clientela que de cada vegada sap més el que vol (també gràcies a la tasca veterinària, clar). Podem cloure que aquests dos factors (increment de veterinaris i major exigència del client), juntament amb l'arribada de maquinària més moderna pels avanços tecnològics, són les principals causes de l'especialització de la nostra professió.

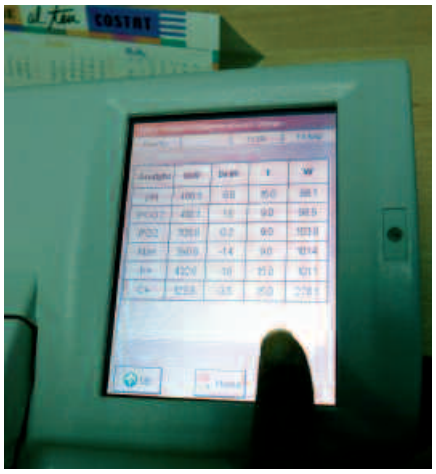

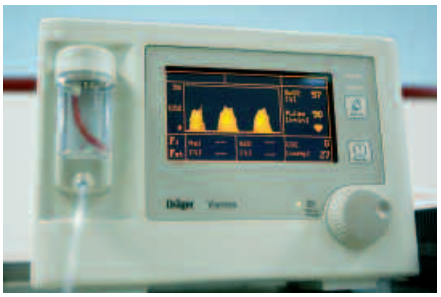

Per posar nom i llinatges al que acabem de xerrar, podem dir que a la nostra comunitat, una clínica veterinària porta a terme operacions i diagnostica patologies amb una rapidesa i fiabilitat impensable fa uns pocs anys. Ara mateix, a Balears es mida la pressió arterial i ja es realitzen ecografies de manera rutinària. També, ja dins la vessant de traumatologia, es realitzen habitualment intervencions tècnicament complexes com, per exemple, una triple osteotomia de cadera, entre altres tècniques. Se porten a terme analítiques amb medició de gasos arterials, comptadors cel·lulars làser i perfils hormonals i enzimàtics. I no xerrem ja de la utilització del microscopi o de l'anestèsia inhalatòria. Aquesta enumeració posa de manifest l'excepcional nivell que té la nostra professió a Balears... i la tendència que segueix, ja que alguns hospitals o clíniques veterinàries han posat en pràctica ja tècniques més innovadores com ara electromiografies (per a neurologies), ecocardiografies amb 'doppler' color, facoemulsificacions, endoscòpies (gastroscòpia, colonoscòpia, esofagoscòpia), rinoscòpies, artroscòpies... També ja podem xerrar de la monitorització del pacient en anestèsia, pulsioximetries, capnografies, ECGs intraoperatòries, mida de la pressió arterial, etc. Què serà d'això d'aquí a uns anys? Sembla lògic pensar que el veterinari clínic deixarà de fer-ho tot. Farà manco, però millor.

Profilaxi

Si és cert que la veterinària s'encamina cap a l'especialització, no és manco cert que des de fa uns anys els veterinaris treballen per avançar-se a les malalties i intentar prevenir-les abans que apareguin, és a dir, la profilaxi. La formació continua, els majors coneixements sobre com es produeixen les patologies i les majors exigències dels clients han portat la veterinària cap a la profilaxi (igual que en medicina humana). En aquest ordre de coses, podríem dir que la vacunació fou la primera profilaxi. Però la veterinària avançà i avançà fins el punt que ara en qualsevol clínica es realitzen controls de la leishmaniosi, es fan desparasitacions (internes i externes), neteges de boca, controls geriàtrics (analítiques, radiografies...) o pràctiques tan comuns com les esterilitzacions.

És important, a més, que el veterinari transmeti al client la gran importància que té la profilaxi, de com una neteja de boca, que a priori pot semblar una qüestió estètica, pot servir per prevenir, per exemple, endocarditis piorrees. El veterinari forma al client perquè li exigeixi més.

Així observem com la profilaxi s'ha convertit en el centre de la clínica veterinària en aquest segle XXI, tot i que encara s'estan donant les primeres passes en aquest sentit. S'ha de tenir en compte que quantitat no sempre és qualitat i allargar la vida dels animals no implica que visquin el millor que poden. Aquí, diàriament, s'adapten investigacions i descobriments que faran que d'aquí a no molts anys, el benestar animal sigui una realitat completament consolidada.

Veterinària de cavalls, l'especialitat a seguir

La veterinària especialitzada en equins ha adquirit durant els darrers anys a Balears un gran pes específic en el panorama de la nostra professió. Es tracta, segurament, de la vessant de la veterinària que ha evolucionat més ràpidament fins a convertir-se en una especialitat al marge, és a dir, que ha continuat la tendència lògica del que succeeix a la nostra professió en aquest segle XXI: l'especialització. El gran nombre de cavalls que hi ha a les nostres Illes, la gran exigència dels clients (ramaders, propietaris de cavalls d'exhibició i de trot, propietaris i responsables d'eguassades...) i, sobretot, el canvi en el rol d'aquest animal, que ha passat de ser una eina per al camp a convertir-se en un element de competició i d'exhibició en molts de casos, són tres dels factors que han contribuït decisivament a aquest fet.

A Balears no són més d'una dotzena els professionals que se dediquen exclusivament als cavalls. En l'època de reproducció, entre els mesos de febrer i juliol, la seva tasca s'intensifica de manera considerable, convertint per moments aquests veterinaris en aquells manescals d'abans que treballaven sense descans seguint un horari que no existia. De fet, el camp reproductiu ha estat la vessant que més ha evolucionat dins aquesta especialitat. Les inseminacions suposen una gran part de l'activitat diària d'aquest tipus de veterinària. Segons explica Jorge Cañellas, un dels deu veterinaris especialitzats que hi ha a l'illa de Mallorca, les pràctiques més habituals són les inseminacions, tant amb semen fresc com amb semen congelat, els trasplantaments d'embrions i els tractaments amb cèl·lules de creixement. Aquest tipus de pràctiques estan intrínsecament unides a l'esport i a l'exhibició de cavalls, i persegueixen la millora de la raça equina. Es tracta del que es comentava a les línies anteriors sobre el canvi de rol d'aquests animals, que han passat d'exercir una funció en el camp per al pagès a ser, majoritàriament, exemplars d'exhibició per a concursos o d'oci (com ocorre amb els cavalls de trot).

En qüestions de cirurgia, es realitzen artroscòpies, cirurgies de tendons, hemiplegies laríngees o neurectomies, unes operacions impensables fa uns anys. Els aparells de raigs X i maquinària per portar a terme endoscòpies i ecografies també s'ha convertit en un instrument habitual per als veterinaris de cavalls.

Formació

Jorge Cañellas analitza també l'aspecte formatiu: "Com succeeix a la clínica de petits animals, nosaltres ens formem diàriament i constant, encara que a diferència d'ells, els cursos als que podem assistir no són tan accessibles. És complicat que a les Balears es porti a terme un curs sobre la nostra especialització, malgrat que es donà fa uns mesos amb el Curs d'Identificació i selecció Equina. Els millors cursos es celebren a l'estranger. "No obstant, la millor formació que existeix és la que es pot oferir 'in situ' a qualsevol clínica especialitzada d'Anglaterra, Estats Units, França o Alemanya, encara que són pocs els afortunats que aconsegueixen passar una temporada en formació a l'estranger. Les subscripcions a llibres i revistes especialitzades i internet són les altres eines al servei de la formació del veterinari.

Finalment, un aspecte que ha variat molt respecte a fa uns anys en el dia a dia del veterinari d'equins és el tracte amb el client, precisament pel canvi en la percepció que aquest té del seu animal. Jorge Cañellas ho resumeix perfectament: "El client és més conscient de que ha de menester al veterinari. Compta més amb nosaltres i aquest fet ajuda molt a desenvolupar la teva tasca".

Estudi comparatiu entre l'ovulació induïda i la natural, durant l'època anèstrica amb diagnòstic precoç de la gestació per ecografia en la ovella

INTRODUCCIÓ

Una de les eines bàsiques en la millora de la rendibilitat de les explotacions ovines és el control de les parideres, amb millora dels índexs reproductius. En aquesta experiència, el que pretenem és valorar la conveniència o no de l'ovulació induïda mitjançant tractament hormonal, en la temporada de màxima estacionalitat reproductiva de l'ovella. Posteriorment es fa el diagnòstic precoç de gestació. D'aquesta manera es pretén reduir els intervals entre parts i eliminar les ovelles repetidores a partir del tercer negatiu.

El mètode emprat per al diagnòstic precoç ha estat l'examen ecogràfic. L'ecografia transabdominal, és una tècnica molt emprada en la confirmació de gestacions, per la seva fiabilitat, precocitat i relativa facilitat de realització. Aquesta tècnica, per a obtenir una eficàcia pròxima al 100 p.100, no s'ha de practicar abans del dia 28-30 de gestació.

MATERIAL I MÈTODES

EXPERIMENT

En aquesta experiència s'han emprat 444 ovelles de Raça Mallorquina. D'aquestes, 94 han estat sotmeses a un tractament de sincronització de cels, amb col·locació d'esponges intravaginals (dia 16 de març) impregnades d'acetat de flugestona (Crono-Gest®), durant 14 dies, i 450 UI de coriogonadotropina equina (Foligon®) intramuscular, el dia de la retirada de les esponges. A les 48 hores s'incorporaren a la guarda 18 mascles (1 d'abril). Als 2 dies s'introduïren la resta d'ovelles. El dia primer de maig es van retirar els mascles de la guarda d'ovelles i el dia 31 es van fer el diagnòstics de gestació.

En aquests es detectaren els següents signes: dilatació dels corns uterins; batec cardíac; embrió; vesícula amniòtica i placentomes. (S'ha de tenir en compte que les gestacions podien ser de 30 fins a 75 dies).

Els diagnòstics de gestació foren els següents:

Ovulació	Positives	%	Negatives	%	Total	No Eco	Sumatori
Induïda	58	66.6	29	33.3	87	7	94
Natural	129	47.8	141	52.2	270	80	350
TOTAL	**187**	**52.4**	**170**	**47.6**	**357**	**87**	**444**

De les 444 ovelles de l'experiment, 357 foren examinades i 87 no es pogué fer per falta de temps. D'aquestes, un 52,4% es diagnosticaren positives, enfront d'un 47,6% de negatives.

La majoria de les morts embrionàries en la ovella ocorren entre els dies 9 y 15 de gestació (Jainudeen y Hafez, 1996), és per això que els errors per mortalitat embrionària posterior al dia 30 seran reduïts.

Els falsos negatius han estat deguts, a més de la falta d'experiència dels tècnics, a la reduïda dimensió de l'embrió durant les primeres cinc setmanes de gestació i a la dificultat de localitzar l'úter en las femelles plurípares (Buckrell et al., 1986; Baronet y Vaillancourt, 1989).

Passat un mes del primer diagnòstic de gestació, esperem fer-ne un segon, a les ovelles diagnosticades negatives així com a les que no es pogueren fer en el seu moment. Finalment ho compararem amb el diagnòstic real, la paridera, així com també contrastarem, si podem, la prolificitat resultant.

De moment podem concloure en aquesta primera anàlisi, que si bé la fertilitat és baixa degut principalment a l'època anèstrica en que es troben les ovelles i els mardans, amb el tractament hormonal es millora un 18,8%.

La millora és molt significativa, de totes maneres esperarem a fer la valoració econòmica del rendiment que això suposa, quan arribem al final de l'estudi.

Col·laboradors: Laboratori Intervet i Explotació agropequària Son Fuster.

B. Palou, M.A. Espinosa i M. Nicolau

Carme Lladó:

El camí entre la veterinària i la família

Foto cedida per Carme Lladó

Carme és veterinària des de fa gairebé 30 anys. És mare de dos fills i fa més de 20 anys que compagina la seva professió amb el seu paper com a mare. Carme és treballadora autònoma i porta la seva clínica ella sola. Segur que molts ja os haureu demanat com ho fa na Carme, dons la resposta es simple: Carme es una rebel sense causa, amb un esperit lluitador que la impulsa a superar-se cada dia més y una voluntat de ferro que li ha ajudat a combatre un càncer de mama del qual es va recuperar fa ja uns anys.

La veterinària y l'art han estat els temes que sempre li han interessat. Va estudiar Veterinària a mig camí entre Saragossa y Mallorca. Els primers dos anys els estudià a Saragossa però després es traslladà a Mallorca per casar-se amb el seu home. "Eren uns temps diferents i estava mal vist que una noia estudiés tan lluny, sense marit. Em vaig casar i així vaig poder acabar la carrera sense problemes", explica.

Quan va acabar els estudis va tornar a l'Illa i començà a treballar en una clínica veterinària de la zona palmesana d'El Terreno. Ella havia pensat fer-se ve veterinària de cavalls, però al final es va decantar cap a la versió més domèstica de la professió i els gossos es van convertir en els seus principals pacients. Després d'uns anys, la clínica va tancar i gràcies a aquests anys de presa de contacte amb el món de la veterinària decidí continuar el negoci pel seu compte realitzant consultes a domicili pels clients que ja tenia a la clínica. Va ser durant aquesta època quan na Carme dóna a llum al seu primer fill. "Amb una ma donava el biberó i amb l'altra apuntava els missatges del contestador per tal de planificar la jornada".

Amb tot, Carme sempre ha tingut al seu costat a gent que l'ha ajudat. Gràcies a una feina de funcionari d'horari intensiu, el seu marit ha estat el que sempre s'ha encarregat de tenir cura dels nins y el que ha compartit més temps amb ells. "Jo no conec a cap mare de l'escola, sempre ha estat el meu marit el que ha portat als nins a tots els aniversaris dels companys". I no tan sols el seu marit, Carme també va comptar amb l'ajuda de les dues padrines que li facilitaren molt la feina durant els primers anys. Tot i això, Carme es una mare de qualitat que sempre s'ha sacrificat per la família a la que ha dedicat y dedica les poques hores d'oci que li resten després d'una jornada laboral completa dedicada a la veterinària.

Carme confessa que li agrada la seva professió però que també li absorbeix massa temps i gairebé no li manquen hores per satisfer altres inquietuds artístiques. Fa uns anys li diagnosticaren càncer de mama i, curiosament, aquesta va ser l'època de la seva vida en la que més va gaudir del seu temps d'oci. Carme tracta el tema amb una fredor i una força que són d'admirar: "El meu càncer va ser per a mi nou mesos. Vaig viatjar a Barcelona i vaig gaudir de temps lliure. Me passejava per la ciutat i feia totes aquelles coses que no tenia temps per fer aquí, a Mallorca".

Actualment segueix portant la seva consulta de veterinària. Carme està molt contenta tant dels seus clients com de les clíniques veterinàries que té al costat de la seva consulta. "Quan he d'atendre a un animal que necessita una radiografia els meus clients van a un dels dos centres veterinaris més propers i ells s'encarreguen de fer-les. Mai he tingut cap problema amb els centres y per a mi són més una ajuda que no pas una competència", explica.

A més de la veterinària purament clínica a Carme també li interessa molt l'Etologia o estudi de la psicologia animal. "Cada dia hi ha més gent que busca suport psicològic per a atendre els seus animals". Sense cap dubte a aquesta dona apassionada pels quadrúpedes encara li queda molt més per donar y un gran cor dispost també a rebre.

Actualizaciones sobre la gripe aviar: Infección en gatos

INTRODUCCIÓN

Mucho se ha hablado y especulado acerca de la gripe aviar, enfermedad que conocemos desde hace más de 130 años. Alguna de sus mutaciones han provocado los llamados "virus de alta patogenicidad". Este ha sido el caso del subtipo H5N1 asiático con capacidad de transmisión a humanos y otros mamíferos que estén en contacto muy estrecho y continuado con aves infectadas.

Si a ello añadimos que la habitual forma de replicación de la mayoría de los subtipos de este virus era en el tracto digestivo y ha pasado a ser en vías respiratorias superiores, hace que el poder de difusión entre aves tanto de la misma como de diferente especie aumente de forma alarmante.

A pesar de ello y a día de hoy las predicciones más pesimistas no se han cumplido y hasta el momento los brotes detectados en Europa han sido esporádicos y el tan temido paso de aves migratorias enfermas de África a Europa está siendo escaso. En España tan solo se ha detectado un caso de gripe aviar hasta la fecha, siendo el decimocuarto país afectado de la UE. El pasado 29 de Junio un somormujo lavanco fue hallado muerto en el humedal de Salburúa, en Vitoria y posteriormente confirmado de H5N1. Probablemente esta ave no haya sido la portadora del virus debido a ser una especie poco migratoria y fuera otra la especie que le transmitiera la enfermedad.

Nuevamente el exceso de información de los medios de comunicación junto con algunas opiniones no del todo fundamentadas ha hecho que la preocupación ciudadana derive en actuaciones que no se corresponde con la realidad. Esto es lo que ha ocurrido en Francia y Alemania con los gatos. En ambos países, en los que se han detectado brotes de gripe aviar, y en Alemania en donde además aparecieron los primeros casos de gatos muertos por el virus H5N1, han sido cientos los felinos abandonados por sus dueños ante esta "psicosis aviar". Tanto es así que incluso el ministro francés de Agricultura ha tenido que intervenir para tranquilizar a la población ante dicha "ola de abandonos". En nuestro país son ya bastantes lo veterinarios informados del abandono indiscriminado de aves domésticas.

EL VIRUS EN EL HOMBRE

Por otro lado el miedo al virus y la gran cantidad de información mediática ha hecho que los brotes de la enfermedad aparecidos hasta el momento hayan sido controlados de una forma rápida y eficiente y se haya evitado que adquieran carácter de epizootia. Sabemos que el contagio a humanos se produce de una forma muy ocasional aunque cuando esto ocurre hay una tasa de mortalidad muy elevada. Han sido cientos de millones las aves sacrificadas desde 1997 y tan solo han fallecido 132 personas en todo el mundo.

La preocupación estriba en que al igual que la mayoría de virus causantes de gripes, estos mutan y se recombinan con facilidad y por tanto el principal problema ocurriría en caso de darse recombinaciones del virus patógeno aviar con otros virus causantes de gripes humanas y que ello diera lugar a un nuevo virus con capacidad de contagio entre personas.

En el momento de concluir este artículo la OMS ha asegurado que el posible caso de transmisión humano-humano del que se tenía sospecha en Indonesia está totalmente descartado. Además parece ser que una vacuna contra la gripe aviar ha pasado con éxito su primera prueba clínica en Francia y en la India el ICAR (Consejo Indio de Investigación Agrícola) aseguró haber elaborado una vacuna eficaz contra el virus H5N1. En cuanto a la terapia en el hombre, el antiviral oseltamivir comercializado con el nombre de "Tamiflu" sería hoy por hoy el eje del tratamiento, no quedando muy claro el grado de efectividad del producto.

En un estudio con el oseltamivir en hurones infectados con el virus H5N1 se comprobó que los animales tratados con este antiviral superaron la enfermedad a diferencia del resto.

INFECCIÓN EN GATOS

El virus de la gripe aviar afecta principalmente a aves, aunque su transmisión a mamíferos (entre ellos el hombre) puede ocurrir de una manera ocasional. Así un goteo de animales de distintas especies han ido apareciendo infectados por este virus, siempre en zonas en donde previamente se habían dado brotes de gripe en aves.

En el año 2004 varios gatos y un número importante de tigres y leopardos de un zoológico mueren en Tailandia; en julio de 2005 tres civetas (mamífero parecido al gato de hábitos carnívoros) mueren en Vietnam; en febrero de este año en la isla alemana de Ruegen aparecen los primeros gatos afectados en Europa y posteriormente una garduña (especie de marta) es eutanasiada; en el mes de marzo en la ciudad austriaca de Graz varios gatos de un refugio de animales fueron diagnosticados de influenza aviar superando en este caso la enfermedad y eliminando el virus.

CÓMO SE CONTAGIAN LOS GATOS

Todos los gatos y animales de otras especies se han infectado siempre en zonas

donde anteriormente se había detectado la gripe en aves. Para que se desarrolle la enfermedad deberán darse una o más de las siguientes circunstancias: haber un contacto muy próximo con aves acuáticas salvajes, con aves de corral o haber sido alimentados con carne de ave cruda.

El contagio de gato a gato sólo ha sido demostrado experimentalmente y aunque no se tiene constancia de ningún caso de transmisión felino-persona se cree que ello podría ocurrir solo de una forma excepcional. El virus H5N1 es excretado tanto por vías respiratorias como por heces y éstas serían la vías de contagio.

SIGNOS CLÍNICOS EN GATOS

Los signos clínicos que aparecen son similares a las de otras infecciones respiratorias: virus (herpesvirus, calicivirus), bacterias (bordetella, clamidia) aunque la mortalidad en gatos afectados es mucho más alta.

Abatimiento, letargia, fiebre, ictericia, conjuntivitis, disnea, signos neurológicos y muerte al poco de presentar el cuadro clínico son algunos de los síntomas descritos, aunque el diagnóstico definitivo siempre deberá ser confirmado laboratorialmente tras la toma de muestras nasales, orofaríngeas y/o fecales.

En la necropsia de gatos infectados aparecen lesiones multifocales pulmonares y petequias en diversos órganos: hígado, ganglios linfáticos... e histológicamente se detectan lesiones inflamatorias y necróticas en pulmones, hígado, riñones, corazón, cerebro...

CONCLUSIÓN

Han sido muchas las dudas y preguntas que nos han formulado los clientes en nuestras clínicas veterinarias. Hay que aclarar que los "gatos domésticos" serían los últimos en infectarse en un hipotético brote de gripe aviar y añadir a ello que las palomas, con las que más estrechamente estarían en contacto los gatos, parecen se resistentes al virus H5N1.

Por todo lo anteriormente expuesto y a día de hoy la probabilidad de contraer la gripe aviar a través de gatos sería muy remota, y más aún en nuestras Islas; así pues cordura y a seguir mimando a nuestros mininos.

Lluís Riera
Clínica Canis

ibab

Institut de Biologia Animal
de Balears S.A.

MALLORCA:

C/ Esperanto, 8
07198 - Son Ferriol
971426172

C/ Vazquez Mella, 7
07630 - Campos
971652662

C/ Estació, 4
07510 - Sineu
971521080

MENORCA:

C/ Bijuters, 36 - Parcel·la 11
07760 - Ciutadella
971384745

EIVISSA:

Av. D'Espanya, 49 - Tercera Planta
07800 - Eivissa
971195568

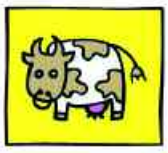

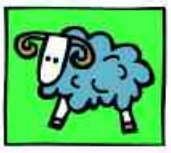

El COVIB i la consellera de Salut i Consum mantingueren una reunió de treball amb el passat abril

La Junta del Col·legi tractà amb Aina Castillo temes tan d'actualitat com Zoonosis i malalties transmissibles, la carrera professional, la seguretat alimentària o els medicaments veterinaris

La consellera de Salut i Consum del Govern Balear, Aina Castillo, es reuní fa uns mesos amb la Junta Directiva del COVIB per tractar alguns temes d'actualitat que afecten la nostra professió en diferents àmbits. Els temes que es posaren sobre la taula foren la creació d'un grup de seguiment de zoonosis format en bona part per veterinaris, seguretat alimentària, formació o medicaments veterinàries, entre altres qüestions.

En concret, el COVIB proposà a la consellera ser organisme extern col·laborador en temes de seguretat alimentària-autocontrol, participant i assessorant a l'administració, associacions i altres entitats, per a la realització de campanyes, elaboració de guies bones pràctiques, formació a tercers, etcètera. Respecte a la carrera professional, el Col·legi oferí la seva ajuda a la conselleria per complir amb l'obligació de formar al personal inspector, segons els requisits dels nous reglaments europeus, així com també per anar introduint els veterinaris de l'administració dins el sistema avaluable determinat per la Llei de Professions Sanitàries. De la mateixa manera, el COVIB posà a disposició de la Conselleria el seu reglament per a l'exercici professional i altres normes professionals, respecte als Centres d'Assistència Sanitària Veterinària.

D'altra banda, els representants del COVIB informaren la responsable de Salut de la distribució indiscriminada de medicaments sense prescripció prèvia que s'ha detectat a la nostra Comunitat, i sol·licitaren la seva ajuda per tal d'aturar aquesta pràctica. La introducció de veterinaris dins la direcció general de farmàcia fou un altre tema que s'abordà.

No obstant això, va ser la Zoonosis i Malalties transmissibles, la qüestió sobre la qual més es va debatre. El COVIB traslladà a la Conselleria la importància que de cada cop més, estan assolint i assoliran en el futur aquestes malalties i la gran incidència que a la nostra societat, per les nostres característiques concretes, poden arribar a tenir.

Assemblea General Ordinària del COVIB

Entre els objectius per a 2006, signar amb Agricultura la renovació del conveni per a la gestió de la base de dades d'identificació d'animals de companyia

El Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears celebrà el passat 30 de març l'Assemblea General Ordinària de 2006. A la trobada, que tingué lloc a la seu del Col·legi de Metges de les Illes Balears, es llegí i aprovà l'acta de l'assemblea de 2005, es liquidaren els comptes del passat exercici i s'aprovaren els pressuposts per al curs 2006 (550.487 euros), que seran semblants als del passat any.

Durant la seva intervenció, Ramon Garcia destacà que la partida per a les subvencions destinades a la formació ha crescut un 50% respecte al passat any, arribant fins els 9.000 euros. De la mateixa manera, Garcia avançà que enguany el Col·legi organitzarà la segona edició del Curs de Postgrau de Seguretat Alimentària, vist el gran èxit que tingué el primer.

Respecte els objectius que s'ha fixat el COVIB per a enguany, el seu president avançà que s'intentarà renovar per cinc anys el conveni amb Agricultura per a la gestió de la base de dades d'identificació d'animals de companyia i obtenir l'autorització del Govern per a que aquesta quedi connectada a la xarxa nacional. Aquesta circumstància facilitarà el retorn al propietari de qualsevol ca de les Illes que se perdi a la península i viceversa. A més, com que la xarxa nacional pertany a l'europea, si finalment té lloc aquesta adhesió de Balears, l'intercanvi d'informació també arribarà als països que la conformen.

Després de l'assemblea es serví un còctel on els assistents xerraren d'una manera més distesa sobre els temes d'actualitat i el moment que viu la professió a la nostra comunitat.

Balears acollí el primer Curs d'Identificació i Selecció Equina, dirigit a veterinaris especialitzats

El Curs d'Identificació i Selecció Equina consta de tres parts i es tracta d'un requisit de formació necessari per als especialistes en veterinària de cavalls

Més d'una vintena de professionals participaren els passats 17 i 18 de març en aquestes jornades, organitzades conjuntament pel Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya i pel COVIB

Els passats 17 i 18 de març tingué lloc a Palma el primer Curs d'Identificació i Selecció Equina que s'organitza a Balears amb la participació del Ministeri d'Agricultura i Pesca i el Departament de Cria Cavallar del Ministeri de Defensa. En aquesta ocasió, el Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears, juntament amb el Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya, fou el responsable que aquest curs arribés a la nostra Comunitat.

El Curs d'Identificació i Selecció Equina és un requisit de formació indispensable per als veterinaris que s'encarreguen de la identificació, valoració i selecció dels animals i la seva posterior inscripció en el registre de pura raça segons la legislació vigent. Més d'una vintena de veterinaris especialitzats en cavalls de Balears hi varen prendre part. Tal com explicà el Coronel José Farré Nebot, delegat a Balears de Cria Cavallar, "el Curs d'Identificació i Selecció Equina consta de tres parts: la identificació, la valoració i la selecció, i aquests dies es centra en les dues primeres. Esperem que ben prest puguem desenvolupar la tercera part".

El curs començà el divendres, dia 17 de març, en el Col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears. Les jornades constaren de dues parts, una teòrica, que tingué lloc els matins al propi Col·legi Oficial de Metges, i una pràctica, a les quadres de Ses Planes d'Esporles, el capvespre. Les sessions pràctiques corregueren a càrrec del Coronel José Farré Nebot, i de Jordi Figueres, especialista en èquids. Cal recordar que Balears és una de les Comunitats Autònomes amb una major cabanya de cavalls en proporció al número d'habitants amb què compta. La gran afecció que existeix en el nostre territori a l'esport del trot ajuda, sens dubte, molt a aquest factor.

cas clínic

Presentado por Clínica Veterinaria Cardona & von Hofe
Bartolomé Cardona Miquel
Ursula von Hofe
Mahón – MENORCA

Se presentó en nuestra clínica Brahms, un labrador macho de seis años de edad y 36 kilos de peso. Presentaba cojera de la pata izquierda desde hacía una semana; dada la corpulencia del animal le aplicamos una sedación suave para estudiar la extremidad. Detectamos movimiento de cajón craneal con la rodilla en flexión y extensión, dando también positivo al test de compresión tibial y al Sit test (no específico).

¿Cuál es el diagnóstico más probable?

¿Qué tratamiento llevarías a cabo?

(resolució a la pàgina 18)

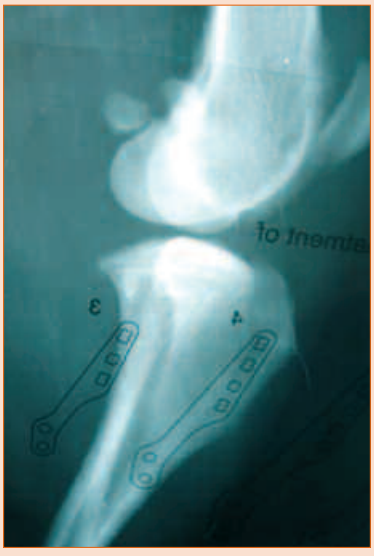

AGENDA

SETEMBRE

Videomed 2006. XV Certamen Internacional de Cine Médico, Salud y Telemedicina, a Badajoz.
Dates: del 20 al 25 de novembre.
Termini de presentació de treballs: 30 de setembre.
Organitza: Videomed.
Preu segons nombre de copies. Bases per a la presentació de treballs al COVIB.
Més informació: Secretaria Videomed 924 215 140 / 924 223 558 / 924 243 561 / *videomed@dip-badajoz.es* / *www.videomed.es*

OCTUBRE

XXII Reunión de Grupo de Técnicos Especialistas en Mamitis y Calidad de la Leche (GTEMCAL), a Barcelona.
Dates: 19 i 20 d'octubre en el Salón Internacional de la Tecnología Ganadera EXPOAVIGA 2006.
Organitza: Grupo de Técnicos Especialistas en Mamitis y Calidad de la Leche.
Més informació, actes i programes: *www.gtemcal.com*

COL·LEGI

Altes:

59 **Eduardo David Mut Vicente**
Des del dia 1 de març de 2006

709 **Ivo Pou Estebas**
Des del dia 1 d'abril de 2006

724 **Cristina Vilela Redel**
Des del dia 1 d'abril de 2006

725 **Marcos Makowski Zamora**
des del dia 1 d'abril de 2006

726 **Cibrán Abella Posse**
Des del dia 1 d'abril de 2006

727 **Mireia Ferrer Arjona**
Des del dia 1 d'abril de 2006

Baixes:

704 **Gemma Bossom Diumenjo**
Des del 31 de març de 2006
Per canvi d'activitat professional

164 **Miquel Ballester Rigo**
Des del 31 de març de 2006
Per jubilació.

Altes de Clíniques

Clínica Veterinària Simón Seguí
C/ Hondures, 1
07014 Palma
Telèfon: 971736172
Titular: Simón Seguí

Clínica Veterinària Kans
C/ Ciudad Jardín II, Esc. L, Local 1
07819 Sta. Eulàlia
Telèfon: 971315223
Titular: Antoni Roig Viñas

Clínica Veterinària Felanitx
C/ Sa Mola, 4
07200 Felanitx
Telèfon: 971583234
Titulars: Cristòfol Adrover Oliver
Pere Joan Barceló Albons

Baixes de clíniques

Clínica Veterinària "Salut Animal"
C/ Fra Juníper Serra 46- B
07300 Inca
Telèfon: 971880669
Titular: Pere Torrens Llabrés

Consultori Veterinari Felanitx
C/ Nuño Sanç, 17
07200 Felanitx
Telèfon: 971583234
Titular: Cristòfol Adrover Oliver
Pere Joan Barceló Albons

El Museo de Mallorca recibe al Colectivo de Jubilados

El pasado día 9 de marzo, tal como estaba programado, el Colectivo de Jubilados de nuestro Colegio visitamos algunas dependencias del Museo de Mallorca, sito en la calle Portella, nº 5, edificio conocido por el nombre de 'Casa de los Condes de Ayamans' y que posteriormente fue conocido por 'Casa de la Gran Cristiana'.

Nos recibió la directora de la institución, dependiente de la Conselleria de Cultura del Govern Balear, que se convirtió en nuestra guía a lo largo de la gran visita, y que nos atendió con gran amabilidad. Después de que el fotógrafo de este Colegio sacara unas instantáneas del conjunto de los asistentes, que se publicarán en las páginas de esta revista, subimos al primer piso donde se encuentran los más antiguos trípticos que posee este museo. Uno de los más interesantes describía la imagen del Dios Todopoderoso profundamente enfadado por el hecho de que los hombres hubieran matado a su hijo Jesucristo. Como consecuencia de este enfado ordena a su corte de Ángeles que disparen sus flechas contra la humanidad. Este tríptico es conocido por el nombre de 'La Virgen del Mantell' ya que Ella extendiendo su manto ampara a los hombres de las saetas y de las iras del Todopoderoso.

Como anécdota, en una de estas representaciones medievales aparece la Virgen María en estado de buena esperanza visitando a su prima Santa Isabel, que la recibe con grandes muestras de alegría, ya que en esta época el aumento de familia era siempre bien recibido.

Más tarde tuvo lugar un refrigerio al que asistieron 29 compañeros con sus esposas, prolongándose la tertulia algunas horas.

Art al COVIB

Joan Costa, exposa al Col·legi

Joan Costa neix a Palma (1961). És llicenciat en Belles Arts per l'Acadèmia de Belles Arts de Carrara, a Itàlia. Tècnic Superior en Ceràmica Artística, per l'Escola d'Arts Aplicades i Oficis Artístics de Palma.

Ha pres part en diferents exposicions individuals: Palazzo Pretorio. Certaldo, a Florència (1990), "Joan Costa. Escultures" del Casal Solleric (1999), a la Galeria Altair (Palma) en 2000, al Centre d'Art Sa Quartera d'Inca; la Galeria Trama, Espai II de Madrid, al Casal de Cultura de Can Gelabert, a Binissalem, i a la Sala Pelaires de Palma (2004). Enguany ha exposat a Can Fondo, a Alcúdia.

Ha participat en exposicions col·lectives com la Mostra d'Art actual a la Fundació Banca March (1985), el Certamen Nacional d'Arts Plàstiques per a Joves Artistes, a València (1987), Galeria Kouros de Nova Iork (1995), ARTISSIMA'99, HIBRITART (2000), ARCO (2001) o a l'Arts Visuals 2000-2005, a Can Gelabert de Binissalem (2006), entre d'altres.

Ha guanyat el Premi Especial d'Escultura 7ª Ressenya d'Acadèmies de Belles Arts, a l'EXPO de BARI'89 (1989), el Premi Ciutat de Palma "Estímul d'Activitats Artístiques", a Mallorca, el mateix any; el Premi Itàlia per a les Arts Visuals "Beato Angélico", a Florència (1990), el "The Shadows of Sound", Primer Premi al Concurs per a realitzar el Monument Commemoratiu al Mestre Eak Tai Ahn a Palma, convocat per l'Oganització de Turisme de Gyeonggi (Corea), i l'Ajuntament de Palma (2005).

Assessoria Jurídica

Como veterinario de una empresa privada del sector alimentario, en caso de detectar que alguna partida de alimentos que se ha importado, producido, fabricado o distribuido no cumple los requisitos de seguridad de los alimentos, ¿Qué obligaciones tengo con los nuevos reglamentos europeos de higiene alimentaria?

Para poder dar una respuesta es necesario analizar el marco normativo europeo en materia de higiene alimentaria, compuesto, básicamente, por el Reglamento (CE) nº 178/2002, del Parlamento Europeo y del Consejo de 28 de enero de 2002, y los más recientes Reglamentos nº 852/2004, relativo a la higiene de los productos alimenticios; nº 853/2004, de normas específicas de higiene de los alimentos de origen animal; y el nº 854/2004, de normas específicas para la organización de controles oficiales de los productos de origen animal destinados al consumo humano, todos ellos Reglamentos del Parlamento Europeo y del Consejo (CE), de la misma fecha, 29 de abril de 2004.

El nº 178/2002, en su considerando 30, ya indica que el explotador de la empresa alimentaria debe ser el responsable legal principal de la seguridad alimentaria pero es en su artículo 19 donde indica la actuación que debe llevar a cabo el explotador de empresa alimentaria ante la consideración o sospecha que alguno de los alimentos que ha importado, producido, transformado, fabricado o distribuido, no cumple los requisitos de seguridad, en cuyo caso debe proceder de inmediato a la retirada del mercado (si ya los ha distribuido) así como a comunicarlo a la autoridad competente, y para el caso de que ya hubiera llegado a manos de los consumidores deberá informar a estos de forma efectiva y precisa y si cabe, deberá recuperar los alimentos. Además, en tales casos, colaborará con las autoridades en la toma de medidas de evitación o reducción de riesgos.

Hasta aquí las obligaciones son para los explotadores, pero estos tienen que servirse en la prevención, control y detección de cualquier anomalía alimentaria de la intervención de especialistas cualificados, esto es, la intervención de los veterinarios y ahí es cuando entra en juego la responsabilidad de estos profesionales que deben detectar el incumplimiento de determinados requisitos de seguridad de los alimentos y la obligación de comunicarlo (aconsejamos que de forma fehaciente) al explotador de la empresa alimentaria donde el veterinario presta sus servicios. Si así no lo hiciere incurriría en graves responsabilidades (civiles o incluso penales, según los casos y su gravedad), pero no en el orden previsto en los reglamentos comunitarios, porque, como hemos dicho, el responsable es otro.

Ahora bien, ¿qué sucede si el veterinario detecta una partida alimentaria que incumple los requisitos de seguridad, lo comunica al explotador de la empresa alimentaria, y éste, a su vez, no hace lo propio a la autoridad competente, ocultándolo?, pues bien, siendo una de las misiones esenciales de la profesión veterinaria el control de todos los productos de origen animal que proporcionan el alimento de las personas, siendo uno de los deberes básicos de la profesión veterinaria preservar la salud pública (de las personas y de los animales), según nuestra opinión, de producirse una actuación por parte del explotador de la empresa alimentaria tendente a ocultar un hecho que puede perjudicar a la salud pública, el veterinario que presta sus servicios en la misma debe poner en conocimiento de la autoridad tales hechos ya denunciados a su empresa y que ésta pretende callar, sin que frente a ello quepa oponer el deber de secreto profesional debido al cliente o empleador.

BUFETE ASESORÍA ANTONIO FONT

Diagnosticamos la rotura del ligamento cruzado anterior y planteamos su resolución mediante la TTA. Realizamos una proyección radiográfica preoperatoria medio-lateral, con la rodilla en flexión de unos 45°, evitando el movimiento de cajón craneal, para visualizar los tejidos blandos y porque lo exige la técnica; con esta angulación hay que aplicar la plantilla y decidir el tamaño de los implantes: el expander y la placa.

Efectuado el protocolo clínico y analítico preanestésico, se hizo el estudio artroscópico (Storz – artroscopio de 2,7mm) para ver la rotura del ligamento y comprobar el estado de los meniscos. Aplicamos la técnica quirúrgica para la TTA, mediante la osteotomía de la tuberosidad tibial y la fijación de la nueva configuración mediante los implantes de titanio. Muy importante es respetar en el corte el tendón del músculo extensor digital largo.

En el postoperatorio no aplicamos ningún tipo de vendaje. Al perro sólo se le permite andar con correa en las primeras 2-3 semanas; el uso de la extremidad es inmediata y la mejoría comparable a la obtenida con otras técnicas utilizadas anteriormente, aunque el resultado a largo plazo es mucho mejor. Hicimos controles radiológicos a las seis semanas y a los cuatro meses, visualizando una buena consolidación ósea, y una perfecta estabilización de los implantes; la funcionalidad de la articulación era fisiológicamente correcta.

El 20 de Abril de 2006 fue intervenida la otra rodilla de Brahms por el mismo problema y utilizando la misma técnica con los mismos buenos resultados. Consideramos la TTA una técnica muy satisfactoria.

TTA, técnica en expansión para estabilizar la rodilla

Bibliográficamente habrá unas cincuenta técnicas, la mayoría copiadas de la traumatología humana, para la reparación del ligamento cruzado anterior. Generalmente se sustituye el ligamento roto por uno nuevo obtenido del propio animal o por uno sintético; pero con el tiempo la mayoría de estas plastias se vuelven a romper y el proceso osteoartrítico de la rodilla sigue avanzando como se ha demostrado en miles de perros, y es más evidente a mayor tamaño del animal. Por ello actualmente está más aceptado que no tiene ningún sentido sustituir algo situado en un entorno que está enfermo de por sí.

Las nuevas investigaciones sobre biomecánica articular han permitido desarrollar unas técnicas totalmente diferentes, dos en concreto, siendo la TTA, la de más reciente aparición y la que conlleva menos complicaciones.

Conceptos sobre la TTA

La rodilla de algunos perros debido a su anatomía, está predispuesta a un desequilibrio biomecánico de la articulación. El ángulo de inclinación existente entre la meseta tibial y el eje femorotibiorotuliano es el responsable de que, durante el apoyo de la extremidad, se produzcan unas fuerzas cuya resultante ejerce una tensión sobre el LCA. Esta situación conduce a una fatiga y degeneración lenta de este ligamento, que pasa a perder con el tiempo sus fibras, facilitándose así su rotura parcial o total.

El Avance de la Tuberosidad Tibial funciona sobre la premisa de que la fuerza principal de la rodilla es la que ejerce el grupo muscular del cuadriceps cuando se carga peso y es paralela al ligamento rotuliano.

Si el ángulo entre el ligamento rotuliano y la meseta tibial, alpha, es 90°, no hay componente de deslizamiento en la fuerza total sobre la articulación, y los ligamentos cruzados no están cargados. En la rodilla canina, alpha es 90° a 90° de flexión – se llama cross-over flexión point; en extensión total alpha es aproximadamente 105°; en flexión total es aproximadamente 70°. Así, con la rodilla en extensión con respecto al cross-over point, la carga es sobre el LCA; cuando la rodilla se flexiona pasado el cross-over point, la carga es sobre el LCP. Con el LCA roto, la rodilla puede estabilizarse desplazando el cross-over point a la extensión total.

La TTA persigue el movimiento hacia delante de la tuberosidad tibial para provocar que la dirección de acción del tendón rotuliano quede perpendicular a la meseta tibial, así anula la acción de esta fuerza sobre el LCP de forma que no haya tensiones craneales sobre la tibia cuando se carga peso.

El avance del punto de inserción del ligamento rotuliano sobre la tibia incrementa el brazo de palanca de la fuerza activa dominante en la rodilla, conduciendo a una reducción general de todas las fuerzas de reacción.

La TTA no afecta la congruencia articular y mantiene intacto el eje principal de la tibia. Todos los implantes y tornillos son de titanio debido a las exigencias de esta técnica.

Las complicaciones incluyen: fractura tibial, fracaso del implante, seroma, granuloma por lamido, infección, y poco uso de la extremidad.

Este procedimiento, ha sido desarrollado en la Facultad de Veterinaria de Zürich por los profesores P. Montavon y S. Tepic, los mismos que también desarrollaron la prótesis de cadera de titanio no cementada; el objetivo es estabilizar la rodilla y restaurar su capacidad de cargar peso después de la rotura parcial o total del ligamento cruzado anterior, sin tocar para nada ese ligamento como se hace en la mayoría de las cirugías convencionales, y para parar el avance de la osteoartrosis.

En nuestra Clínica llevamos aplicando la TTA desde Febrero del 2005, habiendo operado principalmente Bulldogs, Boxers y Labradores; los resultados han sido muy satisfactorios.

Bibliografía

Curso TTA Feb 05 Facultad de Veterinaria Zurcí

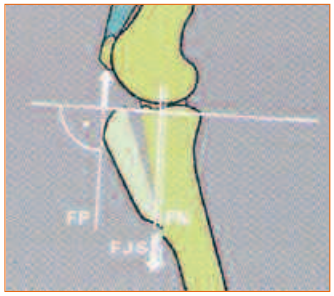

Esquema teórico.

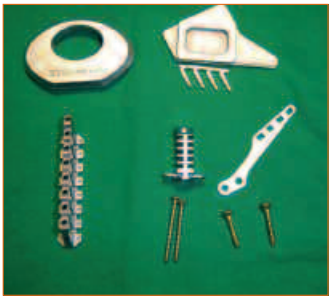

Los implantes con algo de material específico para la cirugía.

Radiografía del paciente después de la operación.

Seis meses después de la operación. Se aprecia la perfecta consolidación ósea.

EN A.M.A. PREMIAMOS A LOS BUENOS CONDUCTORES

50% DE DESCUENTO

PARA LOS NUEVOS ASEGURADOS
POR NO SINIESTRALIDAD

PARA LOS ASEGURADOS DE A.M.A.
UN 10% AL AÑO ALCANZANDO EL 50% EN CINCO AÑOS

- ✓ PÓLIZAS DE REMOLQUES
  ROBO, DAÑOS, DEFENSA, ASISTENCIA...
- ✓ VEHÍCULO DE SUSTITUCIÓN
  AHORA TAMBIÉN EN MODALIDADES BÁSICA Y MEDIA
- ✓ MEJORA DE COBERTURAS

10% DE DESCUENTO EN LA PRIMA DE ROBO

POR LOCALIZADOR DE VEHÍCULOS POR SATÉLITE GPS / GSM

TURISMOS · VEHÍCULOS COMERCIALES · MOTOS · REMOLQUES

A.M.A.
agrupación mutual aseguradora
LA MUTUA DE LOS PROFESIONALES SANITARIOS

Infórmate sobre todos nuestros Seguros y Servicios:

A.M.A. Baleares
Barón de Pinopar, 10 . 07012 Palma de Mallorca
Telf.: 971 714 982
pmallorca@amaseguros.com

www.amaseguros.com

Targeta eXtra de "SA NOSTRA"

eXtracòmoda

Per a les despeses **extra** del mes, per a un caprici **extra** que et vulguis permetre, per a una gran compra extra que vulguis pagar en quotes extracòmodes..., per al que vulguis, quan vulguis. **Targeta Extra de "SA NOSTRA". Tu tries.**

I si sol·licites ara la teva **Targeta Extra** t'enduràs un **REGAL SEGUR*.**

*Promoció vàlida fins a l'acabament d'existències (5.000 unitats).

Pensada per a tu

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

Amb el coneixement de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació. Govern de les Illes Balears, 27/02/06.